

quam enim recte, ut puto, asseruit, vocibus magistrorum multorum illiberalibus, qui hebraicarum literarum cognitionem clamitant pertinere ad studia eorum, qui capita atque partes doctrinae christianae mente complecti ac tradere aliis oratione aliquando velint, adeo, ut sinant aequis animis, et vero iubeant abesse reliquos discipulos ab iis lectionibus, quibus vel explicantur initia hebraici sermonis, vel ipsi libri diuini enarrantur, non mediocrem stultitiam declarari, ita scribere pergit: *Etenim omnes literarum humanitatis studiosi, quales sane esse oportet omnes doctrinae grauis tirones, consequi debent facultatem interpretandi libros veteris Graecitatis auctorum: sed horum volumina sine magna linguae hebraicae notitia explicari nullo modo possunt. Certe in Homeri poematis, in fabulis Aeschyli, Euripidis, Sophoclis ac in Pindari Odis, e quibus fontibus nemo ignorat ab omnibus posteriorum temporum scriptoribus et sententiam haustam esse, et verborum vim non paruum, comparent vestigia orationis orientis propemodum plura, quam in ipsis N. T. libris, ita, ut nemo horum hominum scripta recte attingere et interpretari accurate ullo modo possit, qui non totum imbiberit usum loquendi civitatum Orientis.*

XI. Quam necessaria exulantium plerisque scholis superioribus, Gymnasiis imprimis Academicis humanitatis literarum reuocatio est; tam necessaria quoque neglectae plerumque seuerioris disciplinae cultura esse recte putatur. Iam sua aetate Ciceronem questum esse aiunt: *Nulla iam est nostrorum temporum disciplina.* (k) Quam querelam, proh dolor!

B 3

repe-

(k) In BASILII FABRI *Thesauri eruditionis scholasticae, quem AVGVSTVS BVCHNERVS* recensuit et accessionibus auxit, sub voce *Disciplina* leguntur haec verba et germanice sic vertuntur: *Es gehet jetzt zu unserer Zeit überall übel zu, und ist weder Zucht noch Ehrbarkeit.* Additur Cicero de Senectute. *Chr. Cellarius*, qui eundem thesaurum locupletavit, eadem verba habet ac addit: Cicero de Sen. c. 16. Verum in Cicerone l. c. non leguntur. Forfan igitur *Buchnerus*, qui antea ver-